
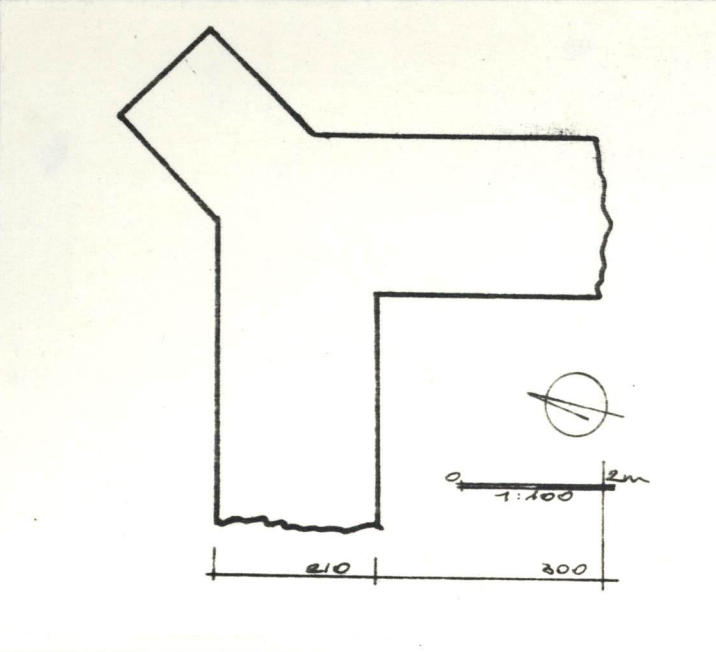

OŚRODEK DOKUMENTACJI ZABYTEKÓW w WARSZAWIE KARTA EWIDENCYJNA ZABYTEKÓW ARCHITEKTURY I BUDOWNICTWA																		A B C D E F G H I J K L Ł M N O P R S T U V W X Y Z																		Nr 1988 ŚWIĘTOKRZYSKIE	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---------------------------	--

1. Obiekt		2. Czas powstania		3. Miejscowość	
RUINY ZAMKU		1420-36 r		RYTWIANY	

11.			4. Adres	Rytwiany
			nr hipoteczny	
			5. Przynależność administracyjna	
			województwo	Tarnobrzeg
			gmina	Rytwiany
				pow. STASZÓW
			6. Poprzednie nazwy miejscowości	
			7. Przynależność administracyjna	
			1 VI 1975	
			województwo	Kielce
			powiat	Staszów
			8. Właściciel i jego adres	
				Urząd Gminy w Rytwianach
			9. Użytkownik i jego adres	
				J.W.
			10. Rejestr zabytków	
			Nr	177
				625/A
			data	6.07.1977
				28.10.1971

12. Autorzy, historia obiektu, określenie stylu.

- 1397r. - istniał zamek wł. Klemensa z Mokrska
- XV w. - Wojciech Jastrzębiec z Lubnic, arcybiskup gnieźnieński kupił w 1420 r. od Mikołaja z Bogorii. Niektórzy badacze twierdzą, że on to właśnie założył zamek. Po nim dziedziczy Jan, kasztelan sandomierski /?/
- ok. 1436 r. - wł. Deresława, starosty chmielnickiego i sandomierskiego, wojewody sandomierskiego.
- ok. 1494 r. - wł. Jana z Pilycy
- 1502 r. - zamek kupi Adam, syn Mikołaja z Kurozwęk, wojewody lubelskiego.
- 1516 r. - pożar zamku
- 1527 r. - Jarosław z Łask zastawia Rytwiany Andrzejowi z Tęczyna
- ok. poł. XVI - Albrecht Łaski sprzedał Rytwiany Marcinowi Zborowskiemu, kasztelanowi krakowskiemu
- k. XVI w. - w rękach Tęczyńskich
- 1637 - Jan Tęczyński umiera - zamek w rękach Łukasza Opalińskiego, męża Izabeli Tęczyńskiej
- XVII/1655/ - zniszczony przez wojska Rakoczego
- po 1660 r. - odbudowany przez Łukasza Opalińskiego
- 1726 - restauracja przez Annę z Sieniewskich Donhofową
- 1 poł. XIX w. - w rękach Lubomirskich i Potockich
- 1859 - zniszczenie zamku.
- Zamek nizinny, regularny

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, wnętrze, wyposażenie, instalacje)

- Położony w środku wsi, na terenie płaskim, z jednej strony przylega do rzeki Carnej, z drugiej leży mały staw. Wokół pozostał niski wał, obsadzony młodymi drzewami. Zachował się narożnik zamku, lub narożnik wieży obronnej. Zbudowany jest z cegły na zaprawie wapiennej, lico zewnętrzne zdobione zendrówkami w układach rombów. W górnej części fragment fryzu z cegieł ustawionych romboidalnie /narożnikiem/. Od wnętrza ślady odsadzki, ślady podziałów na kondygnację, gniazda belek stropowych, fragmenty tynku.

14. Kubatura -	15. Powierzchnia użytkowa -	16. Przeznaczenie pierwotne obronne	17. Urzytkowanie obecne teren zamieniony na park
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja		19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy) konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje Stan fragmentu - zły, zwietrzenia, rozspojenia, porosty.	
		20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie Zabezpieczenie korony murów.	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowania)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr Janusz Maraśkiewicz IV. 1988 r.

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki mgr Janusz Maraśkiewicz IV. 1988 r.

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr mgr Janusz Maraśkiewicz IX. 1987 r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowania negatywów BBiDZ Tarnobrzeg

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

22. Bibliografia

1. M. Baliński, T. Lipiński - Starożytna Polska pod względem t. II, Warszawa 1843-46, s-313
2. J. N. Chadyński - Kistoryczno-statystyczne opisy miast starożytnych w ziemi sandomierskiej leżących. t. III, W-wa, 1855 rok, s-156
3. Słownik Geograficzny Królestwa Polskiego i innych krajów słowiańskich, t. X, 1889, hasło Rytwiany, s. 118-119
4. Ks. J. Wiśniewski - Dekanat sandomierski, ~~Zamek w Rytwianach~~ Radom 1915 rok, s. 230-231
5. A. Patkowski - Migawki krajoznawcze. Zamek w Rytwianach. Ziemia. 1938 r, XXVIII, nr 5-6, s-111.
6. Katalog Zabytków Sztuki w Polsce, t. III, z - 11, pow. sandomierski. Warszawa 1962 r., s. 41
7. Bohdan Guerquin - Zamki w Polsce, W-wa, 1984 r, s. 280
8. J. Zub - Zamek w Rytwianach, mpis PKZ Q/Kielce 1986
9. Zabytki architektury i budownictwa w Polsce, woj. Kielce z. 5, W-wa 1973, s-82
23. Zróżniczone monograficzne i fotograficzne (rodzaj, miejsca przechowania, sygnatury)
- Albumy Stroczyńskiego - Zamek - widok z ok. 1850 roku

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

Wkładka

1. Miejscowość

Rytwiany

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

Ruiny zamku

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Zdjęcia, plany

